

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Хирургија са негом		
Руководилац предмета: Доц. др Горан Стевановић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : Шести	Година студија: Трећа	
Број ЕСПБ: 13	Шифра предмета: СМС-III31.6	
Циљ предмета:		
Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у хируршким болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези хируршких болесника.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладавање вештинама неге и терапије код пацијената са ургентним хируршким стањима. Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује интравенску терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболизам. Учествује у тиму за кардио-пулмоналну-церебралну реанимацију. Спроводи здравствену негу болесника на механичкој вентилацији, болесника са централним венским катетером, болесника са колостомом, гастростомом и илеостомом, трахеостомом. Апликује парентералну исхрану. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Број часова активне наставе: 225		
Предавања: 30	Практична настава: 195	
Стручна пракса-самостални рад : 30		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Инфузиона и ињекциона терапија. Шок-етиологија, патогенеза, клиничка слика и реанимација. Интубација и компликације. Хируршка обрада ране. Крварење и хемостаза. Инфекције у хирургији. Имобилизација, врсте, средства. Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса. Аналгезија и седација критично оболелих. Кардиопулмонална церебрална реанимација. Акутни абдомен.		
<u>Практична настава:</u>		
Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за неурохирургију, абдоминалну хирургију, грудну хирургију, васкуларну хирургију, пластичну хирургију. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једном у току недеље).		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
После одслушане треће године студент може да обавља летњу праксу из предмета Хирургија са негом у трајању од месец дана (180 часова). Обављена пракса је услов за одбрану дипломског рада.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Шок - етиологија, патогенеза, клиничка слика и реанимација.	2	
2. Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса	2	
3. Крварење и хемостаза (физиологија и поремећаји хемостазе, врсте крварења, врсте хемостазе, терапија крварења), клиничка слика крварења, трансфузија, деривати и компоненте крви	2	
4. Хируршка обрада ране; повреде (дефиниција и подела: затворене и отворене); фазе зарастања ране и фактори који утичу на зарастање ране	2	
5. Инфекције у хирургији (дефиниција, узрочници, патогенеза), клиничка слика; локалне и специјалне хируршке инфекције; сепса и септични шок; инфекција оперативне ране	2	
6. Механичке повреде; повреде коштаног-зглобног система (контузије, дисторзије, луксације, преломи костију) - клиничка слика, дијагностика, лечење.	2	
7. Интубација и компликације. Увод у анестезију; дефиниција и врсте анестезије; припрема болесника и преоперативна медијација; интраоперативно и постоперативно праћење пацијента; контраиндикације за анестезију и	2	

	компликације анестезије (интраоперативне и постоперативне); помоћне методе у анестезији	
8.	Кардиопулмонална церебрална реанимација.	2
9.	Акутни абдомен	2
10.	Аналгезија и седација критично оболелих.	2
11.	Уједи, термичке повреде, смрзавања. Термичке повреде-врсте термичких повреда; опекотине-етиологија, патофизиологија, лечење и компликације, рехабилитација; повреда респираторног система код опекотина; топлотни удар; повреде електричном струјом; повреде хемијским средствима; смрзотине; радијационе повреде	2
12.	Масовна повређивања-тријажа. Етиологија, значај и врсте повреда; краш и бласт повреде; лечење повређене особе (ургентна помоћ на месту несреће и иницијално лечење, транспорт повређеног, амбуланта за ургентну помоћ, интензивно лечење критичних повреда, концепт интензивне неге); принципи лечења посебних врста повреда	2
13.	Повреде екстремитета.	2
14.	Повреде кичменог стуба, главе и врата. Класификација повреда главе; клиничке манифестације најчешћих повреда главе; дијагностичко поступање код коматозних пацијената; нега повређених са преломом базе лобање, са епидуралним, субдуралним и интацеребралним хематомом; нега пацијената са поврема вратне, грудне и слабинске кичме и политрауматизованих пацијената	2
15.	Хируршка обољења артерија и вена.	2
	Укупно	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Припрема и нега дечјих хируршких болесника. Ургентна стања у дечјој хирургији	8
2.	Припрема и нега уролошких болесника- припрема пацијената за извођење ендоскопског прегледа и ендоскопских операција у урологији (цистоскопије, уретероскопије, пијелонефроскопије, перкутане нефростоме, трансуретралне ресекције простате и тумора), преоперативна припрема и постоперативна нега пацијената за отворене и лапароскопске операције, релевантни параметри код постоперативних компликација. Ургентна стања у урологији	8
3.	Припрема и нега неурохируршких болесника- основни неуролошки и клинички преглед, израда и пласирање привремене вратне имобилизације, упознавање модалитета рада респиратора и мониторинга виталних функција, праћење и нега пацијената са повредом вратне и/ или грудне и/или слабинске кичме, пацијената са унутарлобањским крварењем, политрауматизованих пацијената, пацијената са инвазивним процедурама и опративно лечење пацијената	8
4.	Припрема и нега ортопедских болесника. Иmobилизација-привремена, дефинитивна; спољашња фиксација. Нега болесника са: трансосалном остеосинтезом, континуираном екстензијом, остеомијелитом, ампутираним екстремитетом, вештачким куком (преоперативна припрема, вежбе дисања, вежбе за побољшање циркулације у ногама, вежбе за јачање мускулатуре, промена положаја болесника у постоперативном периоду). Ургентна стања у ортопедији	8
5.	Третман и нега политрауматизованих болесника	8
6.	Асепса и антисепса (стерилизација и врсте стерилизације; практична примена асепсе (припрема металних, гумених, електричних и оптичких инструмената, припрема руку оператора и припрема оперативног поља); антисепса-принципи примене, примена антисептичних и дезинфекционих средстава); инфекција у хирургији, крварење и хемостаза-сестринске интервенције код примене трансфузије (поступци пре давања трансфузије, техника давања крви и продуката крви и праћење болесника), нежељене појаве приликом давања трансфузије, трансфузијске трансмисивне болести	8
7.	Повреде, шок и реанимација. Мере и поступци у кардиоваскуларној реанимацији. Здравствена нега болесника на механичкој вентилацији. Оксигенотерапија-сестринске интервенције, начин примене и компликације	8

	при оксигенотерапији.	
8.	Припрема и нега болесника са обољењем једњака, желуца, дуоденума, танког и дебелог црева	8
9.	Припрема и нега болесника са обољењем билијарног тракта. Ургентна стања у хепатобилијарној хирургији	8
10.	Припрема и нега болесника са обољењем ендокриних жлезда и дојке. Ургентна стања у ендокриној хирургији	8
11.	Акутни абдомен. Припрема, праћење и нега пацијената са акутним хируршким обољењима	8
12.	Припрема и нега болесника са обољењем плућа и медијастинума. Сестринске интервенције у дијагностици (контрастна снимања, пункције и биопсије), сестринске интервенције код повреда грудног коша (прва помоћ, транспорт и дефинитивно збрињавање), сестринске интервенције у преоперативној припреми торакохируршких болесника (психичка, лабораторијска, медикаментозно-дијететска, физичка припрема) и постоперативном периоду. Системи за торакалну дренажу. Ургентна стања у торакалној хирургији	8
13.	Припрема и нега болесника за пластичне и реконструктивне захвате. Специфичности неге пацијената са опекотинама. Нега трансплантата и режњева. Нега пацијената са декубиталним ранама	8
14.	Припрема и нега болесника са обољењем артерија и вена. Сестринске интервенције при првој помоћи код повреда и примени хемостазе (привремене или хируршке-дефинитивне). Сестринске интервенције након хируршке интервенције на крвним судовима. Медицинска нега код пласираног централног венског катетера. Методе мерења артеријског крвног притиска (инвазивне и неинвазивне)-сестринске интервенције. Ургентна стања у васкуларној хирургији	8
15.	Извођење основних дијагностичких терапијских процедура у хирургији. Сестринске интервенције при узорковању и слању материјала за одређене лабораторијске прегледе (крв, ликвор, телесне течности, брисеви, биопсије ткива, урин); сестринске интервенције у дијагностици (скенер мозга и кичмене мождине, магнетна резонанца, лумбална пункција, ангиографија, ендоскопска испитивања)	8
16.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Предвиђен је практични рад у ноћној смени (једном у току недеље) од 19-23h (75 часова), координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета. Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за неурохирургију, абдоминалну хирургију, васкуларну хирургију, пластичну хирургију, ортопедију, урологију, дечју хирургију, у три радна дана.	75
	Укупно	195

Препоручена литература:

1. Вишњић М и сар. Хирургија за студенте медицине и стоматологије. Просвета. Ниш, 2005.
2. Терзић Н. Здравствена нега у хирургији. Београд, 2006.
3. Група аутора. Сестринске процедуре, четврто издање(превод са енглеског). Датастатус.Београд, 2010.
4. Глишић Ружица. Здравствена нега у хирургији. Београд 2011.
5. Тијанић М., Ђурановић Д., Рудић Р., Миловић Ј. Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд. 2010

Методе извођења наставе:

- Предавања
- Консултације
- Практична настава

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

Основи хирургије са негом

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 0-10 поена
- Практични испит: 0-30 поена

Завршни испит*

- Усмени испит: 0-60 поена